

۱- آرایه‌ی ادبی مقابل کدام عبارت، نادرست نوشته شده است؟

- (۱) دریاقلی! به وسعت دریاست نام تو / تاریخ در تلفظ نام تو الکن است (تشبیه - مبالغه)
- (۲) بزد تیغ و بنداخت از بر، سرش / فروریخت چون رود، خون از برش (تشبیه - مبالغه)
- (۳) وان چه (چاه) از بهر دیگران کندن / خویشتن را در آن چه (چاه) افکندن (کنایه - مبالغه)
- (۴) دانا چو طبله‌ی عطار است، خاموش و هنرنمای. (کنایه - تشبیه)

۲- معنی واژه‌های مشخص شده در ابیات زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«گفتش تبر آهسته که جُرم تو همین بس / کاین موسم حاصل بود و نیست تو را بار

تا شام، نیفتاد صدای تبر از گوش / شد توده در آن باغ، سحر، هیمه‌ی بسیار»

- (۱) خطا - دفعه - جمع کردن - هیزم
- (۲) گناه - میوه - تپه - سرشاخه‌ی خشک درخت
- (۳) خطا - ثمره - پشته - آتش
- (۴) گناه - دفعه - جمع کردن - آتش

۳- عبارت کدام گزینه، نادرست معنی شده است؟

- (۱) دوستان کهن را بر جای همی‌دار ← دوستان قدیمی را برای خودت حفظ کن.
- (۲) هیچ کار بی‌مزد نتوان کرد ← هیچ کاری را بدون مزد نمی‌توان انجام داد.
- (۳) دوست همی‌طلب ← قدر دوستت را بدان.
- (۴) هیچ‌کس بی‌نیازتر از او نتواند بود ← هیچ‌کس بی‌نیازتر از او نمی‌تواند باشد.

۴- در کدام گزینه، آرایه‌ی «شخصیت‌بخشی» به کار نرفته است؟

- (۱) غنچه‌ای گفت به پژمرده گلی / که ز ایام، دلت زود آزرده
- (۲) بوی گل و بانگ مرغ برخاست / هنگام نشاط و روز صحراست
- (۳) ای دیو سپید پای در بند / ای گنبد گیتی، ای دماوند
- (۴) ابر می‌گرید و می‌خندد از آن گریه چمن

۵- در کدام یک از ابیات زیر، شبه‌جمله وجود دارد؟

- (۱) تا چند عمر در هوس و آرزو رَوَد / ای کاش این نفس که برآمد فرو رَوَد
- (۲) سعدی از فراق تو نه آن رنج کشیدست / کز شادی وصل تو فرامش (فراموش) کند آن را
- (۳) تا تو مراد من دهی، کشته مرا فراق تو / تا تو به داد من رسی، من به خدا رسیده‌ام
- (۴) تو را با غیر می‌بینم، صدایم در نمی‌آید / دلم می‌سوزد و کاری ز دستم بر نمی‌آید

۶- عبارت مقابل کدام گزینه، صحیح است؟

- (۱) خواجه نظام‌الملک توسی: از وزیران و دانشمندان قرن پنجم است و اثر معروف او قابوس‌نامه می‌باشد.
- (۲) سعدی شیرازی: کتاب گلستان را در زمینه‌ی اخلاق و تربیت نوشته و کتاب بوستان او به نظم و نثر است.
- (۳) قیصر امین‌پور: مجموعه شعرهای او شامل «آینه‌های ناگهان»، «خانه‌ای برای شب» و «قصه‌های سار و سیب» است.
- (۴) مهدی آذریزدی: وی در خرمشاه متولد شده است، پنج کتاب در مجموعه‌ی «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» دارد و حکایت منظومی به نام «شعر قند و عسل» را نوشته است.

۷- در کدام گزینه، کلمات کوتاه شده (مخفف) بیش‌تری وجود دارد؟

- (۱) آسان گذرد گر شب و روز و مه و سالت / روز عمل و مُرد، بُود کار تو دشوار
 - (۲) در نومیدی بسی امید است / پایان شب سیه، سپید است
 - (۳) قُتاد از پای، کرد از عجز فریاد / ز شاخی مادرش آواز در داد
 - (۴) گه از دیوار سنگ آمد، گه از در / گهم سرپنجه خونین شد، گهی سر
- ۸- بیت بعد از بیت «ناشناسی که به تاریکی شب / می‌برد شام یتیمانِ عرب» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) آن دم صبح قیامت تأثیر / حلقه‌ی در، شد از او دامن‌گیر
 - (۲) عشق‌بازی که هم‌آغوش خطر / خفت در خواب‌گه پیغمبر
 - (۳) دست در دامن مولا زد، در / که علی بگذر و از ما مگذر
 - (۴) کلماتی چو دُر آویزه‌ی گوش / مسجد کوفه هنوزش مدهوش
- ۹- مصراع‌های زیر از بخش‌های مختلف داستان «میوه‌ی هنر» انتخاب شده است. در کدام گزینه،

مصراع‌ها به‌ترتیب رویداد آمده است؟

(الف) از جور تَبَر، زار بنالید سپیدار

(ب) خندید بر او شعله، که از دست که نالی؟

(ج) دهقان چو تنورِ خود از این هیمه برافروخت

- | | |
|---------------------|---------------------|
| (۱) «الف»، «ب»، «ج» | (۲) «الف»، «ج»، «ب» |
| (۳) «ب»، «ج»، «الف» | (۴) «ج»، «الف»، «ب» |

۱۰- با توجه به متن درس «دوستی»، کدام گزینه با نظرات عنصرالمعالی کیکاووس هماهنگ نیست؟

- (۱) دوستی را می‌توان با مردمی و احسان زنده نگه داشت.
- (۲) انسان‌ها تا زنده هستند، به دوستی نیازمند می‌باشند.
- (۳) انسان اگر بی‌دوست باشد، بهتر از آن است که بی‌برادر باشد.
- (۴) با نیکی و سازگاری می‌توان کسانی را که دوستی مختصری دارند، به دوست یکدل تبدیل کرد.

۱- گزینه‌ی «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: تشبیه ← نام «دریاقلی» به «دریا» تشبیه شده است.

مبالغه ← مبالغه در بزرگی نام دریاقلی که حتی تاریخ هم نمی‌تواند آن را تلفظ کند.

گزینه‌ی «۲»: تشبیه ← «فرو ریختن خون» به «رود» تشبیه شده است.

مبالغه ← مبالغه در ریختن خون از بدن که بسیار شدید بوده است.

گزینه‌ی «۳»: «چاه از بهر کسی کندن» کنایه از نقشه کشیدن برای کسی تا به او آسیب برسد. این بیت مبالغه ندارد.

گزینه‌ی «۴»: تشبیه ← «دانا» به «طلبه‌ی عطار» تشبیه شده است.

کنایه ← «خاموش بودن» کنایه از ساکت بودن است.

۲- گزینه‌ی «۲»

جرم: خطا، گناه / بار: میوه، ثمره / توده: جمع کردن، تپه و پشته / هیمه: هیزم، سرشاخه‌ی خشک درخت

۳- گزینه‌ی «۳»

معنی صحیح عبارت گزینه‌ی «۳»: «برای خود دوست انتخاب کن».

۴- گزینه‌ی «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «سخن گفتن» رفتاری انسانی است که به غنچه نسبت داده شده است. «آزرده شدن دل گل» نیز آرایه‌ی شخصیت‌بخشی دارد.

گزینه‌ی «۳»: در این بیت، «دیو سپید»، «گنبد گیتی» و «دماوند» که غیر انسان هستند، منادا واقع شده‌اند، بنابراین از آرایه‌ی شخصیت‌بخشی استفاده شده است.

گزینه‌ی «۴»: «گریه کردن» و «خندیدن» رفتارهای انسانی هستند که به ابر و چمن نسبت داده شده است.

۵- گزینه‌ی «۱»

گاهی برای حالت‌هایی مانند آرزو، اندوه و شادی از کلمه‌هایی مانند ای کاش، افسوس، آفرین، آوَح و ... استفاده می‌کنیم. این کلمات را شبه‌جمله می‌گویند. در بیت گزینه‌ی «۱» نیز کلمه‌ی «ای کاش» شبه‌جمله است.

۶- گزینه‌ی «۴»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: اثر معروف خواجه نظام‌الملک، «سیاست‌نامه» است و «قابوس‌نامه»، اثر عنصرالمعالی کیکاووس می‌باشد.

گزینه‌ی «۲»: سعدی، بوستان را در زمینه‌ی اخلاق، تربیت، سیاست و اجتماعیات نوشته و کتاب گلستان او به نظم و نثر است.

گزینه‌ی «۳»: آثار قیصر امین‌پور شامل «آینه‌های ناگهان»، «کوچه‌ی آفتاب»، «تنفس صبح» و «به قول پرستو» است.

۷- گزینه‌ی «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: گر ← اگر / مه ← ماه

گزینه‌ی «۲»: نومیدی ← ناامیدی / بسی ← بسیاری / سیه ← سیاه

گزینه‌ی «۳»: فُتاد ← افتاد / ز ← از

گزینه‌ی «۴»: گه ← گاه (۲ بار) / گهم ← گاهی هم / گهی ← گاهی

۸- گزینه‌ی «۲»

بیت بعدی بیت صورت سؤال:

«عشق‌بازی که هم آغوش خطر / خفت در خواب‌گه پیغمبر»

۹- گزینه‌ی «۲»

رویدادها به ترتیب وقوع عبارت‌اند از:

(۱) از جور تبر، زار بنالید سپیدار (الف)

(۲) دهقان چو تنور خود از این هیمة برافروخت (ج)

(۳) خندید بر او شعله، که از دست که نالی؟ (ب)

۱۰- گزینه‌ی «۳»

از نظر عنصرالمعالی کیکاووس، انسان اگر بی‌برادر باشد، بهتر از آن است که بی‌دوست باشد.